

Knoops Advocaten
T.a.v. de heer mr. G.G.J.A. Knoops
Concertgebouwplein 25
1071 LM AMSTERDAM

Datum	18 september 2018	Contactpersoon	S. Yurdagul-Saglam	Pagina	1 van 4
Uw kenmerk	1685/GJK/kd	Telefoon	+31703611364	Documentnr.	9379775
Zaaknummer	S 15/01665 H	Fax	070-7530352	Bijlage(n)	-

Betreft: Het verzoek om nader onderzoek naar een novum op de voet van art. 461 Sv ingediend namens de gewezen verdachte [verzoeker 2]

Geachte heer Knoops,

Bij schrijven van 2 april 2015 heeft u zich, gezamenlijk met mr. M.C. van Woudenberg, namens [verzoeker 2] (hierna: verzoeker) op de voet van artikel 461 Sv gewend tot de procureur-generaal bij de Hoge Raad der Nederlanden met het verzoek tot het instellen van nader onderzoek naar het bestaan van gronden voor herziening als bedoeld in artikel 457, eerste lid, onder c, Sv van een onherroepelijke veroordeling van verzoeker. Het gerechtshof te Arnhem heeft verzoeker bij arrest van 12 december 2000 wegens gekwalificeerde diefstal veroordeeld tot een gevangenisstraf voor de duur van twaalf jaren (met aftrek van voorarrest). Bij arrest van 12 maart 2002 heeft de Hoge Raad het tegen deze veroordeling ingestelde cassatieberoep verworpen, waarmee de veroordeling van verzoeker onherroepelijk is geworden.

Het ingediende verzoekschrift berust in belangrijke mate op onderzoeksresultaten van de Projectgroep Gerede Twijfel, onder leiding van dr. H. Israëls. Deze resultaten zijn gepubliceerd in het boek 'De Arnhemse Villamoord; Valse bekentenissen', waarnaar in het verzoekschrift veelvuldig wordt verwezen. In navolging van dit boek, liggen ook aan het verzoekschrift in essentie twee stellingen ten grondslag, te weten (1) dat de door medeveroordeelde [betrokkene 3] en medeveroordeelde [verzoeker 3] afgelegde bekentenissen vals zijn en (2) dat vraagtekens moeten worden geplaatst bij de door het slachtoffer [slachtoffer 2] afgelegde verklaringen en dat twijfels bestaan over haar verwondingen. Met het oog op de eerste stelling verzocht u om een zevental onderzoekshandelingen, te weten:

- a. analyse van de (audiovisuele registratie van) verhoren door deskundigen;
- b. onderzoek door een deskundige naar de vraag of sprake is van 'valse' bekentenissen;
- c. psychologisch onderzoek naar de mate van suggestibiliteit en compliance bij [verzoeker 3] en bij [betrokkene 3];
- d. het horen van de chercheurs die de verhoren van de verdachten destijds hebben afgenomen;
- e. het horen van de teamleiding van het onderzoeksteam dat toentertijd het voorbereidend onderzoek heeft uitgevoerd;
- f. het horen van de CIE-officier omtrent de start van het opsporingsonderzoek;
- g. nader sporenonderzoek, in het bijzonder onderzoek naar dactyloscopische sporen en/of (hernieuwd) (vergelijkend) DNA-materiaal.

Met betrekking tot de tweede stelling is in het verzoekschrift een twaalfstal verzoeken tot onderzoek geformuleerd.

Na opvraging van het strafdossier heb ik uw verzoek bij begeleidend schrijven van 29 april 2015 op de voet van artikel 462 Sv voorgelegd aan de Adviescommissie afgesloten strafzaken (verder: de ACAS) voor advies over de wenselijkheid, waaronder het nut en de noodzaak, van het onderzoek als door u bedoeld. Ook heb ik de ACAS verzocht aandacht te besteden aan de vraag of er mogelijk andere aanknopingspunten zijn voor nader onderzoek naar het bestaan van gronden voor herziening van de onherroepelijke veroordeling van verzoeker.

Op 29 juli 2016 heeft de ACAS schriftelijk een tussenadvies uitgebracht. Naar aanleiding van dit tussenadvies heb ik aan de rechter-commissaris van de rechtbank Noord-Holland opdracht gegeven tot het horen van de in het tussenadvies genoemde personen. Op 8 juni 2018 heeft de ACAS een schriftelijk eindadvies uitgebracht over de wenselijkheid (in voormelde zin) van nader onderzoek naar gronden voor herziening van de respectieve veroordelingen van verzoeker en twee andere verzoekers in – kort gezegd – de zaak van de Arnhemse Villamoord.

In haar eindadvies komt de ACAS tot het oordeel dat de veroordeling van (onder meer) verzoeker als potentieel onveilig kan worden aangemerkt.

De ACAS concludeert over de eerste stelling waarop het verzoekschrift steunt, namelijk dat de door [betrokkene 3] en [afgelegde bekentenissen (mogelijk) vals zijn, onder meer het volgende (p. 27 van het eindadvies):

“Op basis van een integrale beoordeling van de opnames en aan de hand van een systematische vergelijking met de opgemaakte processen-verbaal van verhoor, komt de Commissie – mede op basis van de huidige wetenschappelijke inzichten over valse bekentenissen die ten tijde van de beoordeling door het gerechtshof evenmin in alle opzichten waren uitgekristalliseerd – tot het standpunt dat [...] [het] oordeel van het gerechtshof naar huidige wetenschappelijke inzichten thans niet meer houdbaar is.”

Daarom adviseert de ACAS onder meer het volgende (p. 28 van het eindadvies):

“Gelet op dit alles, adviseert de Commissie om (a) de nog bij het NFI beschikbare DNA-sporen te doen vergelijken met de DNA-profielen uit de DNA-databank, (b) de twee bruikbare dactyloscopische sporen en de dactyloscopische sporen die destijds niet bruikbaar werden geacht - indien beschikbaar - (opnieuw) te doen vergelijken met de in HAVANK opgeslagen vingerafdrukken.

Tegen de achtergrond van de bevindingen van de Commissie, zoals die hiervoor zijn gepresenteerd, ziet zij geen aanleiding te adviseren nader onderzoek te verrichten naar (met name) de (totstandkoming van de) bekende verklaringen van [betrokkene 3] en [verzoeker 3]. De Commissie meent dat met haar werkzaamheden voldoende tegemoet is gekomen aan de verzoeken die hiervoor (op p. 2-3) onder a-f zijn weergegeven.”

Met betrekking tot de tweede aan het verzoekschrift ten grondslag liggende stelling, luidt de slotsom van de ACAS als volgt (p. 26 van het advies):

“Er zouden, aldus de verzoekschriften, sterke aanwijzingen bestaan dat [slachtoffer 2] in het geheel niet is beschoten. Mede daarom zou twijfel moeten bestaan over de plausibiliteit van haar verklaringen.

Die aanwijzingen en twijfels zijn in de verzoekschriften deels uiteen gezet aan de hand van gegevens die ten tijde van de behandeling van de strafzaken tegen verzoekers reeds bekend waren en zijn deels vervat in een betoog dat niet anders dan als speculatief kan worden

aangemerkt. Beide omstandigheden staan in de weg aan het op dit onderdeel verzochte onderzoek. Ter toelichting daarop kan op zichzelf worden volstaan met een verwijzing naar de jaarverslagen van de Commissie over de jaren 2014 en 2015, waarin zij tot uitdrukking heeft gebracht dat zij geen nader onderzoek zal adviseren, indien een beroep wordt gedaan op feiten of omstandigheden die bij de behandeling van de zaak reeds aan de orde zijn gekomen en/of indien de namens een verzoeker voorgestelde onderzoeksrichtingen zijn gebaseerd op speculatieve, onvoldoende onderbouwde standpunten.

Met die vaststelling wil de Commissie in dit geval evenwel niet volstaan. Zij hecht eraan in dit verband twee aanvullende opmerkingen te maken.

In de eerste plaats heeft de Commissie kennis genomen van het vonnis van de rechtbank Limburg in een civiele zaak die door [slachtoffer 2] is aangespannen tegen (een van) de auteur(s) van het boek *De Arnhemse villamoord: valse bekentenissen*. In dat vonnis heeft de rechtbank vastgesteld dat de uitspraken van de auteur – in het boek en in een televisieprogramma – geen, dan wel onvoldoende steun vinden in het feitenmateriaal dat door de auteur is gepresenteerd.

In de tweede plaats heeft de Commissie kennis genomen van een door haar advocaat aangeboden brief van [slachtoffer 2], met enkele bijlagen, waaronder een medische. Daarin heeft zij een nauwkeurige, onderbouwde toelichting gegeven op de aan haar toegebrachte verwondingen en op de wijze waarop die in de loop van de tijd zijn vastgesteld. Van enige twijfel over die verwondingen kan, gegeven die toelichting, geen sprake zijn.”

Op 11 juni 2018 heeft de voorzitter van de ACAS u schriftelijk haar advies in de zaak van verzoeker doen toekomen. Bij schrijven van 21 juni 2018 heb ik dit advies aan u gezonden en u daarbij in de gelegenheid gesteld daarop desgewenst te reageren. Ook de raadslieden van de twee andere verzoekers hebben deze gelegenheid gekregen. Namens de verzoekers ontving ik achtereenvolgens reacties bij schrijven van 18 juli 2018, 31 augustus 2018 en 4 september 2018.

Voor zover de in uw verzoekschrift verzochte onderzoekshandelingen berusten op de hiervoor als de tweede stelling aangeduide hypothese, onderschrijf ik het oordeel van de ACAS. Mede gelet op de motivering van de ACAS op dit punt in haar eindadvies, zie ook ik in uw verzoek geen aanknopingspunten voor een zinvol nader onderzoek naar de door het slachtoffer [slachtoffer 2] afgelegde verklaringen en/of naar de door haar opgelopen verwondingen. Gelet op het bepaalde in art. 461, derde lid aanhef en onder a, Sv ontbreken naar mijn oordeel in zoverre voldoende aanwijzingen die aannemelijk maken dat er mogelijk sprake is van een grond tot herziening. Op diezelfde gronden is het verzochte onderzoek bovendien niet noodzakelijk in de zin van art. 461, derde lid aanhef en onder b, Sv.

Ik kom dan ook tot een afwijzing van het verzoek wat de tweede stelling betreft.

Op de gronden als vermeld in het advies van de ACAS acht ik nader DNA-onderzoek en dactyloscopisch onderzoek geboden in de door haar omschreven zin. De ACAS is nagegaan in hoeverre thans nog sporenmateriaal beschikbaar is dat zich voor nader forensisch onderzoek leent (p. 6 en 7 van het eindadvies).

De blijkens het door het NFI op 4 juni 2015 opgemaakt inventarisatierapport nog beschikbare DNA-sporen, zal ik – voor zover de huidige stand der techniek dit toelaat – opnieuw laten onderzoeken en laten vergelijken met in de DNA-databank beschikbare DNA-profielen. Tevens zal ik de twee bruikbare dactyloscopische sporen die in HAVANK zijn opgeslagen (SVO 23 en 32), doen vergelijken met de (overige) in HAVANK opgeslagen vingerafdrukken. Voorts zal ik doen nagaan of dactyloscopische sporen die ten tijde van het opsporingsonderzoek in de onderhavige zaak niet bruikbaar werden geacht (SVO 22, 24, 25, 29, 31, 1359 en 1539a), zijn opgeslagen in HAVANK. Is dit laatste het geval en zijn deze sporen naar huidig inzicht wel bruikbaar, dan zal ik ook deze sporen doen vergelijken met de overige in HAVANK opgeslagen vingerafdrukken.

Uw verzoek tot nader sporenonderzoek wordt in zoverre door mij ingewilligd.

In dat verband zal ik een daartoe strekkende opdracht geven aan de rechter-commissaris in de rechtbank Noord-Holland. Ik zal het NFI verzoeken aan dit nadere forensisch onderzoek prioriteit toe te kennen, voor zover zulks voor het NFI mogelijk is.

In afwachting van de uitkomsten van dit onderzoek houd ik iedere verdere beslissing aan.

Deze beslissing en het advies van de ACAS zullen geanonimiseerd worden gepubliceerd op de website van de rechterlijke macht: www.rechtspraak.nl.

Hoogachtend,

E.J. Hofstee,
advocaat-generaal bij de Hoge Raad der Nederlanden